

ఆయన ఇటుకేసి వచ్చిన గర్భు లేడు. నెల నెలా బ్యాంక్ ఎకౌంట్ లో అడ్డై ఎంతో అంతా కట్టేస్తే సరి! అక్టోబర్ నెల మొదట్లో మాత్రం ప్రతీ ఏడాది వచ్చేవాడు. దగ్గరుండి కల్లు అంతా సున్నం కొట్టించేవాడు. "వచ్చేప్పు

పండుగలు. దసరా, దీపావళి, నాగుంచవితి, సంకాంతి, ఉగాది-అందుకే కల్లుంతా శుభంగా ఉండాలి!" అనేవాడు.

-సోమయాజులుగారు పోయి అప్పుడే నాలుగేళ్లు కావస్తోంది. ఆయన పోగానే ఇంటి

పెత్తనం రవీంద్రుడు వచ్చింది. త ద్రిక్షిపూర్తి
 ఎరుద్దం ఇతను. నాలుగేళ్ళు అయినదేమో,
 సున్నం కొట్టింది. మొదటి ఏడాది తండ్రి
 పోయా. ని కొట్టించలేదు. తరువాత ఒకసారి
 కనవడితే అడిగాను "ఇ డికోసారి సున్నం
 వేయిస్తే....!" అని. రవీంద్ర నవ్వెడు.
 "వేళ్ళకు వెట్టిన డబ్బు. ఇంట్రికొట్టిన
 సున్నం టిగి రావు అని సామెత! అయినా
 ప్రతి ఏడాది దేసికొండి సున్నం?" అన్నాడు
 తేలికగా.

పండిత పుత్రుః పరమ శుంతః అన్నారు.
 తండ్రి కొడి కుకః అయినా ఎంత రేదా

ఎ? మిదేశ్వనుంది ఉంటున్నాం కనుక
 అద్దె ఏంకా వందల్లో పెంచే అవకాశం లేదు.
 బహుశా అంచితే కాబోలు, ఇల్లు ఖాళీవేయం
 డన్నాడ. కొత్త ఇల్లు వెతికి పట్టుకొనేసరికి
 రెడు నెలల పైచీ పట్టింది. అద్దె వంద
 పెరుగుతోంది—“ఆ వందా పిళ్ళకే పారేస్తే
 నరీ. ఇక్కడే తాళాచ్చు” అంది వాణి. అర్థం
 లేని మాటలు! “అద్దె పెంచటం కాదు. ఇల్లు
 ఖాళీ చేయండన్నా. రవీంద్ర. ఇల్లు వాళ్ళది
 కనుక, మాటా వాళ్ళదే చెల్లుతుంది!

-చెల్లుతోంది కూడానూ”

-ముంద గదిలో పాతళ్ళు వగైరా అన్నీ
 చిందరవందరగా ఉన్నాయి. ఇతకు పూర్వం
 ఇవన్నీ ఎక్కడ ఉండే? ఏమో-టేబిల్
 ఉండేది కనుక దానికింద ఉండేవి కాబోలు!!
 వికిగిపోయిన సామాను గదిలో చిందరవందర
 గానే ఉన్నాయి. ఆ చెత్తలంతా తప్పకొంటూ
 పక్కనించి కడిలాను.

వెనకగదే మాకు బెడరూ, లివింగ్ రూం,
 డ్రెసింగ్ రూం అన్నీనూ! గదంతా ఇప్పుడు
 ఖాళీగా ఉంది.

ఆ గది ఇంత పెద్దదని ఇంతక్రితం నాకు
 తెలియ. ఒకపక్కన డబ్బల్ క్యాబ్స్, వరో
 పక్కనీ వా, వీరువాకు, కాబ్స్ కు మధ్యన

డ్రస్సింగ్ డేబిల్-అన్నీ కిక్కిరిసి ఉ దేవి.
 ఇప్పుడు గదంతా ఖాళీ. డ్రస్సింగ్ డేబిల్
 పక్కనే ఓ కాలెండర్ ఉండేది. ఆ కాలెండర్
 ఇప్పుడు నేలమీద ఉంది కాలెండర్ అక్కడ
 తరచు మారుకూ ఉండేది. ఇట్లో ఇంకొక
 చోట ఎక్కడా కనపడదు. డేస్తు అలా నాకు
 అక్కడే కనపడేది. వారం, మహా అయితే సది
 రోజుల కోసారి ఓ కాలెండర్ వచ్చిపోయేది.

వారణా ఇప్పుడు అర్థం అవుతోంది. ఆ
 కాలెండర్ ఉ దే స్థలంసిందా కాటుక మరకలు.
 అంటే డ్రస్సింగ్ డేబిల్ ముందు కూర్చొని
 ఆల కరణ యజ్ఞంలో సిమగ్గులుయి ఉన్నప్పుడు
 కంటితొనలకు కాటుక రిద్దాక ఏం చేయాలో
 తోచక ఆవేడిని కాలెండర్ తో ఆ కింద గోడకో
 రాసేవారన్నమాట!! కాలెండర్ కొంప పాత
 బడగానే, నేను కేకలేసానని నాకు తెలియ
 కుండా కాలెండర్ మార్చేవారన్నమాట!

నవ్వొచ్చి ది నాకు

—కానీ గోడంతా నల్లని మరకలు!
 చూస్తోంటే ఎవరో కొ తగా పెయింట్ డింగ్
 నేర్చుకుంటూ గీసిన గీ ల్లా వున్నాయి
 నల్లని మరకల మధ్య బాలెస్సింగ్ కోసం
 కాబోలు అక్కడక్కడా ఎరని అకుపవర్వ,
 సిలం—రంగు రంగుల చుక్కలూ వున్నాయి.
 ఇవన్నీ బొట్ల రంగుల కాబోలు!!

—ఇల్లన్నాక ఎంత సీడ్ గా వుండాలి!
 అయినా యిలా ఎలా చె త్ర చేశారు అను
 కొన్నాను.

అక్కడ ఒక్క చోడేకాదు, ఇల్లంతా
 గీతలు, రాతలు ఎన్నో వున్నాయి. ఇంత
 క్రితం పటిలి చలేమి కాబట్టి తెలిశీదు.
 ఇప్పుడు తెలుస్తోంది.

డ్రెసింగ్ డేబిల్ పక్కనే, గోడమీద వాణి
 వేసిన కొంతలు. మూడు అడుగుల నుం ఆం
 స్తూర అడుగుల రవకు అం శం అంగుళానికి
 గీతలు. “పిల్లలు పెరుగుతున్నారో లేదో
 తెలుసుకోవాలంటే యిదే చిట్కా!” అంది వాణి
 ఆ రోజున. నాకు నవ్వొచ్చింది. “ఏమీ తోచటం

లేవని చెప్పు ఒప్పుకుంటాను. అంతే కానీ ఇలా గోడలంతా గీతలు గీస్తే కానీ పిల్లల పెరుగుదల తేలిదా ఏం!" అన్నాను.

వాణి క్షణం ఊరుకొని అంది— "పోస్ట్లోండి అలాగే ఆనకొండి! సరేకానీ యిలా రండి, వీట, మీకూ నాకూ ఎంత తేడాయోచూద్దాం!"

వెళ్ళాను. పక్కన నిలబడ్డాను. నెట్టిమీద అల్లకాడపెట్టి గోడ మీదకు గుర్తుపెట్టింది. తర్వాత తను నిలబడింది నేనూ అలాగే గుర్తుపెట్టాను. నా కన్నా వాణి నాలుగు అంగుళాలు చిన్నగా వుంది "నాలుగు అంగుళాలే! అంత వూడది! ఈ కొంతలు తప్పుగా గీసి పట్టన్నాను" అంది వాణి తను అంత పొద్ది అని ఒప్పుకోవటానికి ఇష్టపడక.

"రా! కావాలంటే పక్కన నిలబడి చూస్తూ! నవ్వు ఎలాగైనా పొద్దిదానివే" అన్నాను.

వాణి దగ్గరకు వచ్చి నిలబడింది. వెళ్ళయి బోళ్ళు దాటినా వాణి పక్కన నిలబడితే యింకా గిళిగింతే "మీన్నా నేనె పొద్ది...." అంటూ వాణి యింకా ఏదో చెప్తోంది. నేను విసలేదు. ఆ రోజు ఆపీసుకు నాగా!!

గుర్తు చ్చి నవ్వుకున్నాను.

—డ్రస్సింగ్ డేబిల్ పక్కన పిల్లలు పుస్తకాలు పెట్టుకొనే ఆలమారు వుంది. ఆ అలమారు లోపల ఎక్కెన్నో బొమ్మలు వూడేవి. గోడ మీదంకా పుస్తకాల్లాని రంగు రంగుల బొమ్మలు అంటించి వువారు—

—ఆ రోజు నేను ఆపీస్ నుంచి వచ్చే సరికి పిల్లలు ఇద్దరూ డేబిల్ మీద కూర్చొని గోడమీద కాగితాలు అంటిస్తున్నారు. గమ్ బాటిల్ ఒంటిపేసి వుంది ఒక పక్కన, మరో పక్కన కత్తెలతో ఇర్రట్లలో వున్న పుస్తకాల్లాని రంగు రంగుల కాగితాలన్నీ జాగ్రత్తగా చింపి పోగొట్ట పెడతున్నారు. నాకు ఒళ్ళు మండి పోయింది.

—పుస్తకాలు చింపటం ఎంత చెడ్డ ఆలమారు! ఇలా పుస్తకాలన్నీ చింపుకొంటే ఎలా? ఎప్పుటికి వస్తుంది పిళ్ళకు బుద్ధి? పైగా చింపుతున్న వన్న రీడర్స్ డైజిస్ట్ పుస్తకాలు! అవంటే ఎంత యిష్టం నాకు!

పట్టరాని కోపం వచ్చింది నాకు. "చేస్తున్న చెత్త పని యిదా చదువూ, సంభ్యా లేకుండా!" అంటూ ఇద్దరినీ చెరో నాలుగు పట్టి చి కూర్చోపెట్టాను.

బిక్క మొహాలు వేసుకొని సరోజా, ప్రతిమూ ఓ మూల కూర్చొని ఏడుస్తున్నారు.

"ఏదీ! ఆ మహారాజి గారు?" అనడిగాను.

"అమ్మ కూరలకు వెళ్ళింది" అన్నారు వాళ్ళు.

వాణికి కొంచెం గడ్డిగా చెప్పాలనిపించింది, పిల్లలు ఏం చేస్తున్నారో పట్టించుకోకపోతే ఎలాగ అని!

వాణి వస్త్రోచ్ఛందని ఆ బోళ్ళు చప్పుకతోనే తెలుస్తోంది. అడగు నుంచి అడుగు ఎత్తి వేయక నేలకు బోళ్ళను రాస్తూవస్తుంది వాణి. రాగానే ఎరుచుకుపడ్డాను. "ఏంటిదంతా?" అని. పిల్లలకు వంగి అలవాట్లు నేర్చకపోతే ఎలా? అని అడిగాను. బొట్టిగా యిలా అశ్రద్ధ చేస్తే ఎలా అన్నాను. అట్ని వింది రాణి. పిల్లలను కొట్టాన్నప్పటి సంగతి గ్రహించింది ఏమీ అనలేదు వెళ్ళిపోయింది వంటింట్లోకి ఆననం కనీసి, రాత్రి పడుకొన్నాక ఒక్కకి చేరాక అంది "పిల్లలంటి వాళ్ళు, ఏ ఆల్లరి చేయకండా వుండాలంటే ఎలా? వాళ్ళ కూ కొంచెం స్వేచ్ఛ వుండాలా, చట్టా అది చెయ్యొద్దు ఇది చెయ్యొద్దు అనటమే అయితే ఎలా? ఇట్లో మీటరి క్యాప్ పెట్టకూడదు. ఏదో చూసి చూడనట్లు వుండాలి కానీ యిలా చద్దండి, ఆలోచించండి మీరే!"

.వాణి బి.ఎల్ చదువు నాకు ఇప్పుడు అర్థమయింది నిజమే, ఇంట్లో వాళ్ళే ఏ పని చేయకూడదంటే, తప్పే. గోడమీద రాము

కూడదు. గోడలమీద కాగితాలు అంటించ రాదు. గోడలకు మేకులు కొట్టకూడదు. అన్నీ కూడదే? మరి ఎలా? ఇంకేం ఆల్లరిచేయాలి వీళ్ళు? ఆలోచిస్తోంటే తోస్తోంది. ఇంట్లో నేనో పెద్ద సైన్యాధ్యక్షుడిలా ఉంటున్నానని. ఇంట్లోనివాళ్ళంతా సైనిక లాగానే ఉంటున్నారు. ఎటోచ్చీ నేను ఉంటున్నంతనేమా. నేను ఇంట్లోంచి బయటకు కదలగానే ఇల్లు ఎలా ఉంటుందో నా ఊహకు అందుతునే ఉంది-నవ్వొచ్చింది.

"సారీ వాణి-తప్ప నాదే!"

"పోసిండి-ఏదో పిల్లలు-చూసి చూడ నట్లు పోవాలి. అంతేకానీ" అంది వాణి. "పైగా వాళ్ళు చింపిన కా తాలు నేను ఇచ్చినవే. రీడర్స్ డై నెస్ట్ లో అవ్వల్లయిజ్ మెంట్స్ పున్న పేజీలె తీసి ఇచ్చాను. అవే అంటించు కున్నారు. ఇక గమ్ అంటారా? ఏదో ఒలికి పోయి ఉంటుంది" అంది వాణి.

పిల్లలకేసి చూశాను. ఇద్దరూ ఒకరిమీద ఒకరు చెయ్యి వేసుకొని పడుకొని ఉన్నారు. నిద్రలో ఎంతటి ప్రకాంతత! నాకు జాలి వేసింది. అనకోకుండా కళ్ళలో నీళ్ళు తిరి గయి.

మర్నాడు లేవగానే అన్నాను-"ఇదుగో, మీరు పుస్తకాలు పెట్టుకునే అలమారులో మీ ఇంట్లం ఏమైనా చేసుకోండి! అంతేకానీ ఇల్లంతా కాగితాలు అంటించద్దు. సరేనా?" అన్నాను-దానికి పర్లవనానం ఈ రంగు రంగుల కాగితాలు గోడనాండా!

తలుపు వెనక ఏమైనా ఉండిపోయామేమో అని తలుపు తీసి చూశాను. ఏమీ లేవు. కానీ గోడమీద అన్నీ అక్షరాలే! చిన్నచిన్న అక్ష రాల నించి తాటికాయల త అక్షరాలు 'స' నుంచి 'డ' వరకూ. కొన్ని బొమ్మలు, బొమ్మలకింద కాడ్, రాడ్, డాగ్ అని ఆ బొమ్మల పేర్లు. ఆ పేర్లు లేకపోలే వాటిని గుర్తు పట్టటం కష్టం!-బొమ్మ స్నీ కొంచెం మాసిపోయి ఉన్నాయి.

ఆ సంఘటన గుర్తు వచ్చింది-ఆరోజు రాత్రి నిద్రకు పోయేటప్పుడు తలుపు వేస్తూ ఒలిక్కిపడ్డాను. తెల్లటి గోడంతా ఖరాబయి పోయింది. నిన్నటివరకూ లేని అక్షరాలు గోడలనిండా ఉన్నాయి.

పిల్లలకేసి చూశాను. ఇద్దరూ నిద్రపోతున్నారు. కోపం కొంచెం తగ్గిందికానీ, వాణిని మాత్రం అడిగాను. "ఎమిటి ఇదంతా?"

"ఎలిమెంటరీ స్కూల్!" అంది వాణి నవ్వుతూ.

"అంటే?"

"అంటే-ఆరోజు పిల్లలు ఇంట్లో స్కూలు పెట్టారు ప్రతిమగాడేమో టీచర్లట. చేతిలో బెత్తం పట్టుకొని పిల్లలందరి మీదా ఒకటే అజమాయిషీ. అందర్నీ సరిగ్గా చదవ మంటూ మన ప్రతిమే అక్షరాలు రాసింది గోడమీద!" అంది వాణి.

నాకు చిర్రెత్తుకొచ్చింది. "అంటే అప్పుడు నువ్వు ఇక్కడే ఉన్నావన్నమాట!"

"ఆ-చూస్తోంటే ఎంత ముద్దొచ్చిందో చెప్పలేను."

"ఎడవరేకపోయావ్! పిల్లలు అల్లరి చేస్తోంటే ముచ్చట వేసిందిట. చెప్పటానికి నీగు లేకపోలే సరి!"

"పిల్లలు అల్లరి చేయకపోలే నేనుచేస్తానా ఏమిదీ?" అంది వాణి.

"చూడు గోడంతా ఎంత ఖరాబయిందో!"

"అవును. ఆయి ది. తలుపు వెనకే కదా రాశారు అని ఊహకున్నాను."

"ఛీ ఛీ-పిల్లలు ఇల్లు పాడు చేస్తోంటే ఎలా ఊరుకొన్నావ్?"

"దానివల్లకొంపేమీ మునిగిపోలేదుకనుక!"

"కొంపే మునిగిపోలేదు. మురికి అయింది కదా!-" అన్నాను తీవ్రంగా. వాణి ఏమీ అనలేదు. ఆ అనకపోవటంతో ఆ రోజంతా

దూరంనుంచైనా దగ్గరనుంచైనా
మీకు మీరే చూడచ్చు...

నిరాలా ఉతుకు తెలుగా ప్రకాశవంతంగా

అంటేగాక, నిరాలా సున్ని
తంగా, మెలిమెత్తగా
ఉతుకుతుంది. నిరాలా
యొక్క సమ్మర్లమైన,
సున్నితమైన మరగ మీ
బట్టలకూ ఎంతో అనువైనది.

బట్టలు ఎక్కువ కాలం
పుండకుండా చేసే ఇతర
రసాయనిక
ఉత్పాదనలలాగా
కాకుండా, నిరాలా
మీ బట్టలపై శ్రద్ధ
దూపిస్తుంది. ఇక మీ బట్టలు
పూర్వ కాలం అలాగే ఉంటాయి.
మీ బట్టలకే ఎక్కువ కాలం మమ్మ
తాయి. నిరాలాలో ఉండే అదే
మీకు సరియైన సబ్బు

సరియైన ధరతో
సరియైన సబ్బు

నిరాలా సబ్బు

ARMS-TIL N-13-150-TL

A quality product of Tungabhadra Industries Ltd. Kumbool.

ఇద్దరూ ఏమీ మాట్లాడకోలేదు. ఆతర్వాత రోజున ఇంట్లోంచి బయటకొస్తుంటే వాణి నేనుడిని అంది. "పిల్లలకు ఒక బ్లాక్ బోర్డు కొని తెచ్చి ఇంట్లో వేడేయండి. వాళ్ళు దాని మీదే గానుకొంటూ ఉంటారు. బయటే గీతాడకూడాను ఇద్దరి చేతులూ కట్టి కూర్చోపెతుంటాను. ఇంక ఏ అల్లరి చెయ్యకు వాళ్ళు!"

ఉత్కింపడ్డాను. వాణి చాలా బాధపడిందన్నమాట ఎందుకీలా? నాకు తెలికనే నేను ఎందుకీలా అవుతున్నాను? పిల్లల అల్లరిని ఎందుకు అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నాను? అనుకున్నాను.

ఆరోజు సాయంత్రం ఇంటికి వెళ్ళేటప్పుడు గుర్తున్నా నేను బ్లాక్ బోర్డు కొని తీసుకువెళ్ళలేదు.

ఆ సంచుటన నాకు బాధకలిగింది. ఓ విధంగా తనువిప్పలా అయిందేమో!

బయట నుంచి టపాం హాకర్స్ మోగిస్తున్నాడు. అదే ఆడజాతి అలా తిరిగి వచ్చేసిందేమో!

ఇల్లంతా ఆస్పాయంగా యింకోసారి కళ్ళతో తడిమి చూసుకొన్నాను ఒకమూల కాఫీ ఒగికి వుంది. ఒకపక్క గోడమీద అంతెలేవో రాసి ఉన్నాయి. మరోపక్క ఈ రోజు నుంచి గీళ్ళ వాడుక మొదలు! అని రాసి ఉంది నిజానికి ఆరోజు నుంచే పాలవాడక మొదలు! ఇంకో పక్కగా గోడమీద ఓ చిన్న బొమ్మకోసం కొట్టిన మేక గుర్తు, ఆ బొమ్మను ఖజురిహో శిల్పనపుడు కొన్నాం!! ప్రతి అంగుళమా ఏదో ధర్మ చెబోంది ప్రతి గీతా. రాతా ఏదో సంఘటనను గుర్తు చేసోంది. కొన్ని గిరిగి లిల్పి. కొన్ని పులకింతల్ని కలగ చేస్తోతే, కొన్ని మనసులోని ఏదో తప్పును గుర్తు చేస్తున్నాయి.

ఇన్ని జ్ఞాపకాలను తప్పించుకొని వెళ్ళాలి కాబోలు, అనుకొన్నాను బాధగా టపాం వచ్చి హాకర్స్ మోగిండాడు. కదిలాను. బయటకు వచ్చి కళ్ళంపేసి. కళ్ళంవెవి పక్కటి వళ్ళకు ఇచ్చాను.

వెళ్ళొస్తామని చెప్పి లారీలో ఎక్కాము. టపాం స్టార్టు చేసి కొత్త ఇంటికిగడ ఆపాడు. ముందు దిగి జేబులోంచి కళ్ళం తీసి ఇట్లోకి అడుగు పెట్టాను. ఇంకా నిన్ను వెదగి చున్నావో? అని అని అని గోడలన్నీ కుటగా ఉన్నాయి.

నిన్ను ఈ యింటికి స్పృహ చేయనూ ఇంతక్రితం ఉర్లువళ్ళను ఎప్పుడు అనుకొన్నానో గదా. ఇంకా ఇత ఇవిగా ఉంచారేం అనుకొంటూ గోడలండా అన్నీ గీతలు, మరకలు, మేకలు కొట్టిన గురుల-ఒళ్ళ మండిది. ఇల్లు నానం చేశాడనుకొన్నాను—నానీ తప్పు—అలా తప్పుగా అనుకొన్నందుకు బాధపడ్డాను.

మేం బాళి చెసి వచ్చిన ఇట్లోకి లేమాపో కొత్తవాళ్ళు వచ్చి దిగుతాయి ఇల్లంతా చెత్తగా ఉండనకొని సుస్వం కొట్టిరుకాబోలు—మా జ్ఞాపకాల తుడిచేస్తూ!

నాకు బాధ కలిగింది. పిల్లలు కొంచెం పెద్దవళ్ళయ్యారు ఇప్పుడు ఇంక గోడలమీద రాస్తారో. నాన్న కొడతాడ రాస్తారో?

పిల్లలు గోడ మీద రాతకపోతే ఇప్పటి ఈ స్పృహ గోడలా జీతమూ వెలవెంబోతుండేయో ఏ జ్ఞాపకాన్ని ఉంచక వచ్చునాకు ఆ కష్ట వద్దనిపించింది.

వాణి ఇట్లోకి వస్తూ అడిగింది. "ఏమిటి అలా ఆలోచిస్తున్నావు?"

వాణి నేనేమీ జవాబు ఇవ్వలేదు. నా దృష్టి అంతా ప్రతిమ చేతిలోని పెన్సిల్ మీద ఉంది. లారీలోంచి దిగాక ఎప్పుడు మొనగా పెట్టి దో. గోడమీద అప్పటికే ఇగ్గిమలో "పి. ఆర్. ఎ" అంటూ రాసోంది.

నా దృష్టి గమించి వాణి ప్రతిమని కేవేయబోయింది.

నేను వాణిని వారించాను ఊరుకో, పిల్లలేకదా అన్నట్లు!

—జీవిత లో కొత్త ఇల్లు, కొత్త ఆలోచనలకు, కొత్త అనుభూతులకు స్వాగతం చెబుతోంది

—మేం ఇంట్లోకి నడిచాం ✱